

Cercul

Foaia Partidului Național-Tărănesc din Vâlcea

Apare odată pe lună

Abonamentul anual lei șasezeci

Redactor: Al. I. Dem.-Coltești

Hristos a Inviat!

„Cercul“, urează prietenilor, de Sf. Paști, Sărbători fericite și voe bună.

Partidul Național-Tărănesc și Conversiunea

Mult așteptata reformă a conversiunii a fost înfăptuită votată și transformată în lege, care a și apărut.

Lăcomia fără hotar a băncilor și-a cămătarilor, unite cu o criză generală, provocaseră o situație ce nu se mai putea suporta. Nu numai că debitorimea devenise incapabilă să mai îngrijească datoriile respective, cari, deja din pricina dobânzilor cămătărăști subseră toată viața și toată munca claselor muncitoare, dar se umflaseră în așa măsură încât chiar dacă s'ar fi vândut și debitorii și tot nu s'ar fi putut achita. Și dacă povara ajunsese la fel de grea pentru toate categoriile ce trăesc din munca lor, pentru țărâna agricolă problema datorilor înfățișa o îndoită primejdie: distrugerea producției de temelie — agricultură — de care depind și celelalte, și al doilea, pericolul deposedării a milioane de țărani executați cu urmări incalculabile pentru liniștea și apărarea Statului.

De această grijă și problemă națională s'a pătruns, cel dintâi M. S. Regele Carol II-lea care a înțeles că are o mare chemare într-o grea vreme! Salvarea țărânilor, isvor de bogăție, în timp de pace, scut de apărare în timp de război. Ferdinand I-ii, întregitorul, prefăcuse țărâna în clăcașe în cetățeni cu drepturi publice și proprietari de pământ.

Fiul Său, Carol II-lea avea să asigure și să întărească aceste drepturi și bunuri, amenințate de vremuri și de oameni.

Vodă Carol II-lea a ordonat guvernului Său să alcătuiască reforma conversiunii, iar guvernul n'a avut încotro. D-l C. Argetoianu, însă, care numai țaran și debitor nu este, ci, ca ultimă buturugă boerească, dimpotrivă se simțea înclinat să menajeze pe „bieții“ creditori, alcătuiască un proiect de conversiune care avea să arunce țărâna într-o altă iobăgie și mai rea: robia pe treizeci de ani, cu toată datoria în spinare, cu dobândă de 8% și cu o sumă de chichițe prin cari un debitor întârziat cu rata și cu dobândă, din cine știe ce cauze putea să fie executat.

Cei cari au citit primul proiect cunosc lucrul acesta.

Partidul Național-Tărănesc veghia însă la postul său de apărător al intereselor țărănești. Deși reprezentat în Cameră prin 31 de deputați, a intervenit însă bărbătește și continuu pentru modificarea anumitor părți din proiect. Deputații Național-Tărăniști au susținut: 1. Nu este drept și nici cu puțință ca debitorul țaran să plătească toată datoria umflată prin adăogirea dobânzilor cămătărăști și când atât valoarea avutului său cât și a produselor sale au scăzut considerabil. Nu este drept să vinzi 10 pogoane de pământ pentru o datorie cu care ai cumpărat un pogon și nici să dai cinci vedre de țuică pentru o sumă ce reprezenta acum 3-4 ani costul unei singure vedre și a. m. d.

Grație acestei intervenții hotărâte a eșit art. 3 din lege, așa cum se vede astăzi prin care datoriile se reduc la jumătate și restul se convertește pe 30 ani. Deasemenea, tot prin stăruința deputaților Național-Tărăniști, s'a stabilit dobândă de 4% pe an în loc de 8% cât era în proiect, întrucât orice dobândă câtă să urmeze valoarea venitului, iar veniturile agricole au scăzut. Bine înțeles că aceste ușurări n'ar fi fost propuse și impuse de un partid bancar și de bogătași. 2. Am spus că în proiect, debitorul convertit, dar care nu-și putea plăti rata și dobândă anuală cădea afară din lege și putea fi executat. Deputații Național-Tărăniști au susținut că se poate întâmpla să fie recolte rele, să bată grindina, etc. și au obținut următoarele îndreptări înscrise în lege: a) rata anuală se va plăti în luna Octombrie, urmărirea ratei anuale nu se va putea face decât asupra venitului pământului, chiar după neplata a trei rate anuale pe rând, din caz de forță majoră, judecătorul de ocol poate să aprecieze și să acorde noi termene de îngăduință. Este art. 3 al. 6 și art. 29 al. 3 din lege, opera deputaților noștri în parlament.

Fără aceste îmbunătățiri și multe altele din cuprinsul legii conversiunii, debitorii agricoli ar fi rămas mai împovărați și tot la cheremul creditorilor lacomi care ar fi găsit chițibușuri avocătești ca legea să rămâne fără efect. Lupta nu a fost ușoară, deoarece deputații noștri aveau de luptat fie cu partizanii numeroși ai partidului cu interese bancare, fie cu nepăsarea deputaților guvernamentali streini de nevoile și durerea țărânilor din care nu făceau parte. Astfel au trebuit să vorbească, nădușind din greu, între alții, deputații noștri: Dinu Simian, președintele organizației Vâlcene, Armand Călinescu de la Argeș, Virgil Potârca, care s'a răboit cu un senat întreg, etc.

Iată cum voturile țărânilor conștente în alegerile din Iunie 1931 au fost spre norocul și folosul întregii populații agricole. Fără cei 31 de deputați Național-Tărăniști legea conversiunii ar fi eșit strâmbă și spre paguba sătenilor.

Așa înțelege Partidul Național-Tărănesc să-și facă datoria chiar din opoziție.

Al. I. Dem.-Coltești

Liberalii și vremurile noi

Nu un sentiment de dușmănie ne face să ne ocupăm așa des de acești protivnici politici ai noștri. Nu-i atacăm nici pentru că dănsii sunt singurii vinovați de nenorocita guvernare de azi și nici din învidie. În definitiv viața politică reclamă existența mai multor partide, cât mai serioase și mai sănătoase organizate.

Rostul unor asemenea preocupări, din partea noastră este unul singur: evitarea căderii în eroare, pe viitor, a prietenilor noștri săteni. Într'adevăr, n'ar fi fost nimic nepotrivit, dacă liberalii, în Iunie trecut, ar fi solicitat voturile pentru dănsii, cu liste și firmă proprii — cucerind chiar puterea. Erau un partid cu simțul răspândirii — și cu grijă de opinia țării și a alegătorilor și oricâte scăderi ar fi avut o guvernare liberală, tot n'ar fi fost mizeria morală și materială de azi. N'au făcut, însă, așa. Nu numai că au garantat pentru niște candidați, strânși cu goarna din cele patru vânturi, nu numai că și-au împins partizanii să voteze „invitații“ d-lui Argetoianu, dar au pus în mișcare și cunoscutul lor aparat de silnicie și de persecuțiuni politice. Din umbră au pornit să se răsbune pe Național-Tărăniști, deși aceștia, când fuseseră la putere, trăsese cu burețele peste trecutul negru și plin de neomenia liberală și iertaseră, nădăduind în îndreptarea moravurilor și înblânzirea caracterelor.

Care să fie cauza acestei prefaceri? Deja, cu noile vremuri — rostul partidului liberal începuse să se piardă. În fața industriei parasitare și artificiale și a unui capitalism bancar, greșit înțeles se ridicau milioanele de țărani, cetățeni proaspeți și de muncitori în luptă de interese cu celelalte categorii, până aci exclusiv profitoare. Țăranii și muncitorii își căutau un fogaș al lor și un steag, sub cari să-și revendice drepturile și să-și consolideze revendicările.

Ori, aceste năzuințe nu-și puteau găsi satisfacerea în și prin partidul liberal, născut din alte interese și trăit prin alte mijloace. Mișcarea, de o clipă, a Generalului Averescu nu putea viețui, nefiind vorba decât de entuziasmul pentru calitățile ostășești ale unui om, nu de convingerea unui crez și a unui program social.

Asfel că, oameni și nădeji, credințe și interese noi, s'au îndreptat neconținut și cu curaj spre partidul Național-Tărănesc, în care se găseau unite la un loc: un trecut de lupte oșelite pentru libertăți și o dorință spre mai bine a milioanele de plugari și muncitori. Din acest moment partidul Liberal era condamnat, să rămână, alături de partidul Conservator, reprezentantului unei categorii restrânse, de producție și comerț, redus numai la apărarea acestor interese. Conducerea efectivă a Țării urma să treacă asupra exponentului marelui majorității a Statului: partidul Național-Tărănesc.

Grație, însă, unor împrejurări tulburi și-a personalității covârșitoare a lui Ionel Brătianu, partidul Național-Liberal a continuat să joace primul rol politic în Stat, suplinind popularitatea absentă prin falsificarea alegerilor și unelirile la centru iar lipsa de convingere

prin teroare, ori silnicie bancară. Moartea lui Ionel Brătianu precum și greșile de neiertat comise în ultimii lui ani și continuate de urmașii săi, aveau să reducă partidul Liberal la adevărata lui expresiune și menire.

Falsa atotputernicie apunea. „Chestia închisă“ la 4 Ianuarie 1926, avea să se deschidă într-o țară înveselită la 8 Iunie 1930, ca să se închidă din nou și pentru totdeauna, închizând, însă, tot pentru veci și destinele actualei formațiuni a d-lui I. G. Duca, după cum, așa de just profetizase, el însuși, cu aceiași ocazie, socotindu-și încheiată cariera politică.

Dureros dar adevărat. Dar partidul Liberal, ca orice organism, încă în viață, nu vrea să moară și cu instinctul conservării, caută să supraviețuiască cu orice chip. Azi dă o mână de ajutor electoral, unuia, cerându-i ca răsplată, locuri de aciuială pentru bieții partizani, legi ocrotitoare de interese, etc.

Măine se refugiază în biserici și în Cler, unde cere recunoștința membrilor chivernisiți ori indicații în scaune Episcopale și triumfă în alegeri bisericești. Apelează la vechii funcționari, din instituțiile statului, numiți și avansați în cei 50 de ani de cărmuire liberală spre satisfacerea intereselor mărunte, sau pentru prepararea unor răsunări.

Se retranșează prin Universități, Academii, Camere profesionale și Șfaturi, de unde trag sfori, sau a pucă demnități, mascați sub aceste firme, ș. a. m. d. partidul Liberal a ajuns o sectă politică, o masonerie, ce operează din umbră.

Ne mai putând acționa fățiș și oficial — determină, din spate, fel de fel de combinații politice și electorale.

Eri au venit cu „fereastră“ D-lui Iorga și Argetoianu; mâine pot să vie cu „ușa“ D-lui Goga, cu „soba“ D-lui Cutare ori mai știm noi cu ce alți musafiri înzorzonați și curați ca Ingerii.

Ei bine, prietenii noștri săteni să ia seama și să respingă asemenea încercări, de s'ar mai repeta. Votul este cheia vieții și a vutului omului și această cheie de preț, nu se dă primului venit de pe drumul mare, nici aceluia, căruia când i-ai mai încredințat-o te-a lăsat cu camera goală.

Morții, răi în viața lor, se prefac în strigoi. Să nu ne mai lăsam amăgiți de ei și să mergem după steagul credinței noastre țărănești.

D.

Să circule banii!

Pe lângă celelalte nenorociri aduse de guvernare ieșită din împreunarea D-lor Iorga și Argetoianu cu Liberalii, cea mai mare este: fuga banilor de pe piață, retragerea lor din circulație. Lipsa de încredere în ziua de mâine, sub această guvernare — este așa de mare, încât — nu numai că nimeni nu mai lasă un ban în grija creditului, dar nici nu l mai cheltuiește, neștind ce va aduce ziua următoare. Ca pe vremea Turcilor: îngropați în pământ, în sertare, sau în casele băncilor — banii au pierit. De bună seamă că nu se află la sădrăcișii și nici la plugarii sau meseriașii mârnuși. Pe bani a pus mâna cine a putut și nu le mai dă drumul. Valoarea lor se umflă în continuu, din cauza rarității și bancherii neștiuți așteaptă să vie vremea când vor cumpăra un sat întreg cu cât au luat atâdată pe un vagon cu grâu.

Deja produsul muncii agricole a ajuns de răș — încât după un an de muncă nu-i rămâne nici pentru dări. Prețurile au ajuns de batjocură și nici așa nu se găsesc cumpărători. Fără bani umblători nu se poate și Țara nu poate să crape din pricina cătorva căpceduni cu lăzile pline. Banul este cheia avuției naționale și cheia n'o pot avea numai câțiva, iar cei mulți să se uite și să putrezească alături de roadele lor — fiindcă lipsește mijlocul de schimb. Dar situația aceea se desfrânge, cu urmări grave și asupra Statului, care din pricina stagnării oricdror a-faceri — nu mai încasează veniturile cele mari: taxe, vămi, timbre, etc., încât funcționarii și pensionarii stau neplătiți cu anii, armata suferă și Țara întregă este în agonie, converșiunea sătenilor le-a ușurat povara, dar și pe ei i-a lăsat în vânt — n'au cu ce lucra și rodul muncii lor nu mai are preț. Negustorii n'au cui vinde — fabricile se închid, totul a înghețat, lipsește banul!

Banul, care, până mai eri, trecea din mână în mână, lăsând fecăruia o bucată de pâine, nu mai umblă.

Așa încât, problema cea mare nu este atât ușurarea datorilor, cât scoaterea banilor din ascunzături — și însuflețirea pieții. Atunci nici problema datorilor n'ar mai fi gravă, ea rezolvându-se în mod natural.

Cum se poate scoate banul, care nu este făcut pentru că să fie lăcdăuit — ci ca să umble, să schimbe avuțiile?

Desigur că bancherii și oamenii lor nu-și bat capul cu asemenea întrebări și nici nu doresc să schimbe situația actuală, când ei dețin monopolul bunei-stări. Partidul Național-Tărănesc a pus problema în studiu, iar leacul l-au dat însă — și țărani — în deseile întruniri pe sectoare:

1) ȘTAMPILAREA BANILOR ȘI LUAREA UNUI IMPOZIT ASUPRA LOR.

Aceasta însă n'ar remedia răul, din pricină că și după ștampilare, banii rămași s'ar înapoia tot în ascunzătorii.

La fel s'ar întâmpla și cu un împrumut, făcut de Țară, cât de mare ar fi el. Pe bani ar pune mâna tot cine ar putea și i-ar ascunde și pe aceia;

2) RESTABILIZAREA sau INFILAȚIA LIMITATĂ. Aceasta ar fi singura soluțiune. Când ar vedea bancherii că valoarea comorii lor ar scădea, prin înnulțirea banilor, i-ar scoate pe toți la iveală, cumpărând, consumând, clădind, etc., în sfârșit, să facă ceva cu ei. Prețul produselor ar veni la loc și — cum înfițat de pătania trecutului, lumea s'ar plăti mai întâiu de datorii. Băncile, desființate prin insolabilitatea de azi ar continua să funcționeze.

Este ușor de înțeles că nici Băncile n'ar mai cădea în greșile și lăcomia din trecut, nici oameii în ușurarea dinaintei. Și cu chibzuială și muncă, de care acum nimeni nu mai are nici o trageră de inimă — s'ar porni la o viață nouă și sănătoasă. Fără inflație nu se poate — și orice întârziere ne slăbește tot mai mult.

Partidul nostru și în special organizația de Vâlcea a propus aceste remedii, de multă vreme, cu o clară prevedere, nu ca aceia,

cari vin și ei să le propună acum, ca mijloc de propagandă electorală. Cel ce scrie aceste rânduri, a propus aceluși lucru chiar de acum un an și mai bine prin articole în ziarele „Cercul“, „Presă“ și „Isbânda“ din Craiova, precum și în conferința sa „Statul și Criza“, ținută în luna August 1931, adunate azi în broșura „Anticipări asupra Crizei“. Nu este nici o filosofie. Se cere numai să fie pătruns de grija intereselor celor mulți, nu de a capitaliștilor. Preconizăm, încă odată, INFLAȚIA. Nu va mai fi nevoie nici de Conversiuni și Ansanări și vom salva și ideea de Credit. Înțelegem pe D-l C. Argetoianu, că nu face înflație — ca să nu îndispușă streinatatea, care poate să-l doboare dela putere. Așa este când nu te sprijini pe Țară și când nu reprezintă decât un capriciu și o aventură politică. Atunci să plece și să fie consultată, din nou voința Țării. Dacă nu va fi de părere expuse mai sus, declar că-mi voi pune și eu cenușe în cap și voi tăcea. Dar, să se consulte Țara, că Ea suferă și simte că moare.

A. C.

Cine sunt vinovații ?

Citiți ziarele mai ales, uitați-vă împrejur, sau dați-vă bine seama de situația fiecăruia dintre noi. Nici când Țara noastră n'a fost într-o situație mai tristă și mai dezastruasă, cu toate că, prin măsurile luate de guvernarea Național-Tărănistă, răul fusese oprit în loc și multe îmbunătățiri s'au văzut, iar altele erau pe cale de înfrățire.

Și totuși, am pornit-o de vreo șase luni — la vale, spre prăpăstie — repede și fără nădejde de oprire, așa cum pornește pe pantă la vale o căruță fără frână și fără opritori: Era de așteptat, Politica, adică gospodărirea și administrarea unei țări, este și ea o știință și o meserie și nu poți lua pe primul venit de pe drum, și să-i spui: „Gospodărește tu (guvernează)!“ Asta nu îndrăznești s'o faci cu o gospodărie particulară, mică, necum cu a unei Țări întregi, cu răni din război încă nevădețate, încornatate de cușmani și bantuită de criză.

Un vechil dacă vrei să-l angajezi, un vizituz sau un rânzăș și tot tot îi ceri certificate de pricepere și destoinicie. Unde a mai slujit ? Peste ce a fost pus ? Ce ispravă a făcut ? Sau dacă vrei să seceri un câmp mare semănat cu grâu și se oferă unul, îl întrebi dacă se pricepe și mai are tovarăși pricepuți. Că nu ești nebun să-l angajezi numai pe el ori cât l-ai crede de nădrăvan, să rămâi cu grâul nesecerat, să te apuce iarna !

Așa s'a oferit în aprilie d-l Argetoianu să desfundă d-sa singur Țara Românească, s'o are, s'o samene și s'o pricopsească, că este meșter mare și are descăntece de nu le știe altul. N'a pus decât o condiție: Să i se dea ca portdrapel D-l N. Iorga.... ca să aibă în capul lui se sparge oalele, dacă n'o iese bine.

Țara a văzut că lucrurile nu sunt la locul lor și că treaba nu se poate face bătând din palme și era gata să-i dea cu votul peste nas d-lui Argetoianu și să-l trimită la d-l Schuler. Dar au sărit liberalii tocmitzi cu reptul cu agenții lor, cu băncile lor, cu meșteșugul și gălăgia lor și-au scos guvernul deasupra.

Fără ajutorul liberalilor ajungeam unde am ajuns, guvernarea de cine nu se găndea nici ei la aman ? Dacă nu s'arau liberalii, că ei și cu guvernul Iorga sunt tot una — și trebuie să votăm „patrățul“ — că altfel ne protestează polițele — mai ieșea guvernul în algerii, mai cu seamă că toți candidații guvernamentali erau de-aiaure ? Firește că nu. **Deci liberalii sunt vinovații stării de azi.** Să nu ni se spună că n'aveau încotro, că le-a cerut-o Vodă — să dea concurs guvernului și a trebuit să se supună, pentru că prin acest serviciu să li se mai ierte din păcatele trecutului, etc. Cine i-a pus să păcătuiască așa greu ? Și ce este țara vinovată ca ispășirea să se facă tot pe spinarea ei, după ce păcatul și crima liberalilor, tot ea — Țara — le simțise durerea ?

Dacă liberalii au găsit de cuviință că trebuie și merită să ispășească n'aveau decât s'o facă pe pielea lor — ca pe o adevărată ispășire: să se sinucidă, — să se

retragă prin mânăstiri — sau din viața politică, lăsând loc celor nevinoși dintre ei — nu să reinvieze epoca fanarioilor, de tristă amintire. Dar și această justificare este tot o minciună liberală. Planul lor a fost altul și foarte dibaciu. Ce și-au zis: pe noi nu ne aduce Vodă la putere cu nici un preț. Să sprijinim, dar, un guvern, sub care noi să ne facem toate interesele, cu răspunderile fiind alții. Și așa au făcut. D-l Argetoianu le asanează băncile le-a dat primăriile și județele pe mâna lor; le-a dat mâna liberă să se răsbune și să-și prigonească adversarii politici; le-a făcut trepădușii șefii de sectoare și zapcii, în sfârșit, liberalii își fac treburile cu mâna stăpânirii.

Incolo se leapădă de guvern ca de dracul ! Urechile de măgar, însă sunt prea lungi și ies de sub căciulă. Alegătorii n'au uitat cine le-a cerut voturile și cine urla „să trăiască Guvernul“ și cari acum sunt „primari“ prin sate și oameni de încredere oficiali. Sătenii n'au uitat cine făcea propaganda de algerii, cine asmuțea jandarmii și cine puneau buștenii la răspântii. Erau liberalii, că de lorghiști încă nu se pomenea. Și acum fac pe opozanții, cari nici usturoiu n'au mâncat nici gura nu le pute.

Nu. Alegerile le-au făcut liberalii și a doua oară nu mai pot veni să ceară voturile oricum s'ar mască. Acest lucru îl simte și d-l Duca când pleacă în streinătate, fiindcă nu poate să atace guvernul pe care tocmai d-sa l-a înscăunat.

Și cu ajutor din streinătate nu se poate veni la Putere, oricât de rău ar fi ajuns această țară. Pentru ce de starea mizerabilă în cari ne aflăm, singurii răspunzători sunt: Liberalii. Ei au venit în peștă cu ginerele necunoscut. Iată vinovații.

A.

Partidul D-lui O. Goga

Domnul Octavian Goga, împreună cu un grup de prieteni, s'a rupt de partidul D-lui Măreșal Averescu și au format așa zisul partid Național-Agrar. S'a despărțit de D-l Măreșal — se spune — pe chestiunea nepotrivirii de tactică și de principii.

De tactică se poate; de principii, însă nu ne vine să credem, pentru simplul motiv că la baza vechiului partid al Poporului nu stău niciun fel de principii — în afară de atracția persoanei viteazului general. Chiar faimoasa problemă a „Răspunderilor“ dorită de mulțimea aruncată în războiul goală și nepregătită s'a sfârșit lamentabil la o masă în sufrageria răposatului Alecu Constantinescu-P., iar deviza „cinsti și legalitate“ s'a dat pe față în diversele Giagoga și în barierele algerilor.

Încât nu de principii poate fi vorba. Pentru altceva s'a despărțit D-l Goga de D-l Averescu. Măreșalul încușă se poacăiască și să reacționeze împotriva unor sisteme pe care el însuși le folosise în trecut.

Acțiunea D-lui Măreșal se anunța dărz și fățișă, iar D-l Goga se vedea, din cauza aceasta îndepărtat de posibilitatea chemării la Putere. Era natural, la oameni cari nu așteaptă Puterea decât dela Vodă !

Și s'a făcut partid aparte. Până aici nimic de zis. Numai că pentru recrutarea de partizani, d-l Goga n'a fluturat alt steag, decât tot atrăgătoarea tavă cu friptură. S'a șoptit și se asigură, în stânga și în dreapta: „Venim la Putere; partidul Național-Agrar s'a făcut în urma unui înalt consens, etc !“.

Iată și program și doctrină în aceste câteva cuvinte strecurate în urechile naivilor. Este încă un semn al tulburării vieții publice la noi. Dar un partid nu se pune la cale, cum s'ar aranja o afacere oarecare — oricât de mari ar fi calitățile și meritele șefului — chiar ale marelui poet și scriitor care este D-l Goga. Un partid nu se face; el se naște, răsare spontan din brasa unor nevoi adânci și din porunca unor vremi noi. Numai după aceea, partidul și mișcarea își află cărmăcii și își deschiide drum în viață.

Altmintreli, înjghebarea trăește o clipă, speculează o eroare și apune dacă nu cumva se usucă dela început. Se întâmplă ca și cu partidul — tot așa a făcut al D-lui Gr. Filipescu, intitulat „Port Conservator“. Nu este decât „Liga Vlad-Tepeș“ cu firma modificată. Ori partidele nici nu se fac, nici nu se prefac după cum vrea unul sau altul.

D-l Goga și-a făcut partid, a

bătut toba și s'au adunat flămânzi, creduli, grăbiți și ambițioși. Dacă nu va fi chemat la Putere, mai curând dăm scris la mână, că adunătura cu miros de friptură se va imprăștia tot cum s'a strâns de repede. S'ar putea să fie chemați la cărmă, într-o formă oarecare, dar țara nu va mai ratifica astfel de ciuperce politice. După guvernul savanților cu capul în noui nu va primi pe

acel al poezilor cu gândul la lună și la stele. Nu se poate gospodări o țară cu cântece și poezie, chiar dacă cântărețul ar fi D-l Goga.

Țara, după ce a văzut cum i se întunecă un mare General și un mare Invățat, nu vrea să-și piardă și pe cel mai mare Poet. Deaceia îl va lăsa să rămâie acolo sus în sferile poeziei și nu-l va vota. Ar fi păcat să-l pierdem și pe O. Goga !

Calomnii desmințite

Intre altele, Liberalii au acuzat Partidul Național-Tărănesc, că la plecarea lui dela putere, a lăsat mari deficite bugetare. Pe această temă ne-au calomniat în alegerile din Iunie 1931 numai ca să scoată listele Guvernului, cu care ne-a băut Dumnezeu, acuzându-ne de rea gospodărie și uitând că tocmai ei, liberalii au lăsat deficite de 18 miliarde, pe care a trebuit să le aranjeze național-tărăniștii în scurta lor guvernare.

Pentru a se vedea netemeinicia acestei calomnii, dăm mai jos, după statistică, deficitele lăsate de liberali la plecarea lor dela putere în 1928, în suma totală de 18 miliarde.

Partidul național-tărănist, la venirea sa la guvern, s'a găsit, în Noembrie 1928, în fața unui imens gol bugetar de 18 miliarde lei, care se decompune după cum urmează :

- Deficit bugetar pe exercițiul 1916 — 17 193 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1917 — 18 24 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1920 — 21 90 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1921 22 110 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1922 23 156 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1923 (9 luni) 158 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1924 156 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1925 152 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1926 (reștanțe) 574 milioane.
- Deficit bugetar pe exercițiul 1928 6000 milioane.

La aceste deficite bugetare propriu zise, trebuie să mai adăugăm și următoarele alte deficite :

- Deficitul C. F. R. pe anii trecuți (pană la 1928) 8000 milioane.
- Datoria rafinoriilor 9000 milioane.
- Bonuri de tezaur în țară și la Casa de Dep. (19 — 24) 675 milioane.
- Imprumut la Cassa de Depuneri 1000 milioane.
- Bani deturnați din fondul amortizării rentei de exp. 1960 milioane.

Dacă adunăm acest două capitale ajungem la o sumă de peste 18 miliarde, sumă care învederează suficient marea operă financiară „realizată înaintea de venirea la putere a partiaului național-tărănesc.

Bugetul pe 1930, cu toate marile greutăți pricinuite de agravarea crizei și de scăderea catastrofală a prețurilor, nu a avut decât un deficit de 1200 milioane.

Previțiunile bugetului din 1931 au fost făcute ținând seama de încasările efective din 1930, adică cu foarte multă prudență și cu aproape cinci miliarde sub cifra din 1930. Executarea bugetului n'a mai fost însă în mâinile partidului național-tărănesc astfel că nici răspunderea nu poate fi a sa.

Guvernul partidului național-tărănesc și-a dat toată silința să acopere golul de 18 miliarde moștenit. Prin reevaloarea stocului metallic al B. N. R. s'a redus datoria Statului cu peste șase miliarde. Din imprumutul de stabilizare s'au plătit furnizorilor Statului, neachitați de ani de zile, aproape 6 jum. miliarde lei, iar din bugetul pe 1930 s'au plătit acestora furnizori peste 700 milioane lei, etc., etc.

Evident că în decurs de doi ani, cu toate măsurile eroice luate de către guvernul partidului național-tărănesc, nu s'a putut lecu toate păcatele trecutului și au mai rămas datorii neachitate, 1 jum. miliarde către furnizori, datoria de circa 1.700 milioane către Cassa de Depuneri din cari 700 milioane bonuri de tezaur, banii luați din fondul amortizării rentei de exp. proprii, etc. Dar iar nu se poate spune că aceste sume, cari aparțin trecutului înainte de 1928, pot fi puse în sarcina guvernului național-tărănesc, care din potrivă, a aranjat și plătit peste 12 miliarde din golurile lăsate de către acei

ce au guvernat înainte de anul 1928.

Dar așa au fost ei liberalii, totdeauna : dau și tipă.

D.

Capra răioasă

..... Sau D-l C. Argetoianu și cuponul datoriei externe. Fără să intrăm în cercetarea mai adâncă a cauzelor, este de constatat următoarea stare de lucruri: Funcționarii neplătiți cu lunile, pensionarii și văduvile de război la fel, furnizorii neachitați cu anii, regimentele descompletate din lipsă de hrană, slujitorii ce-și fac seama din cauza mizeriei. Vistiernicul țării senin și cinic ca întodeauna, a-runcă peste țară, în loc de aceditive, funebul: crăpații. Noi trebuie să ne onorăm angajamentele și să plătim cuponul. Cu alte cuvinte, murii dar salvați onoarea. Unde este Francisc I-lu să-i străngă mâna D-lui Argetoianu ! Ministrul de Finanțe plătește și va plăti cuponul pentru că la D-sa nici viața nu are preț..... bine înțeles viața altora. Totul se reduce la onoare, onoare de trei ori onoare. Celebrii aforizmi Napoleonion, localizat și pus pe note de D-l Costică Argetoianu, slagăr la modă pentru delectarea și mângăierea bieților răbdători români și se cântă din drâmb ! Ce are a face, dacă în fața aceluși nevoi, țări ca Ungaria, Germania, Bulgaria, toată America de sud, Grecia și Anglia au suspendat plata cuponului extern ? Noi suntem oameni de onoare și acest lucru trebuie dovedit lumii întregi chiar cu prețul vieților noastre, (exclusiv a D-lui Costică).

Vasăzică plătim cuponul anual de 6-8 miliarde, în care scopul de 2 miliarde este deja asigurată la Banca Națională.

În acest timp țișăm și așteptăm cu limba scosă milostenia străinătății ca să ne arunce o fărâmiră în gătejurile arse de foame. Consensăm 2 miliarde la Banca Națională și adăstăm o părliță de tranșe de 300 milioane lei cât a se achita salariile..... pe o săptămână. Această se chiamă ori inconstiență ori rea credință și acei care au nevoie de captarea bună voinței bancherilor străini, cu jertfa țării, pentru a se putea menține la putere, trebuie să știe că i-a mai rămas. Partidul Național-Tărănesc și-a spus cuvântul în privința aceasta în mod răspicat: Nu este vorba de nepăsare și nici de rea credință față de angajamentele țării. Dar trebuie arătat creditorilor din afară starea în care ne aflăm și că este chiar în interesul lor să nu fim secătuiți până la ultima picătură. Să se ceară reduceri și amânarea. Au spus-o răspicat D-nii Gr. Iulian la Tg-Jiu și Virgil Potârnică în plin senat, acesta din urmă adogând că: Apusul ar trebui să contribuie și la înarmarea oștii noastre, care la Nistru apăra odată cu noi întreaga Civilizație.

Este o crimă ca Paștele anului 1932 să verse numai lacrimi peste miile de slujitorii harnici ai țării și clopotele să sune în loc de inviere. a moarte numai pentru că D-l C. Argetoianu să se poată bate cu pumnul în piept că este corect și plin de onoare.

Coadă caprei dacă este mâncată de râie să fie lăsată se cadă cu un ceas mai de vreme. Omul care a pus temelii mizeriei actuale cu bonurile de tezaur ale lui Schuler nu trebuie tolerat să o desăvârșească.

Omul care găsește miliarde pentru asanarea trusturilor petrolifere și bancare și milioane pentru grăjdării Jockey-Clubului nu poate fi decât Vistiernicul pătimirii Naționale. Și să plece. Vom fi cel puțin scutiți de cinismul lui.

C.

Explicarea legii Conversiunii

Legea conversiunii (asanării) datorilor agricole s'a publicat în Monitorul Oficial, cu data de 20 Aprilie 1932: se aplică deci și toate termenele încep a curge cu începerea dela acea dată.

Depusă, de guvern înainte de Crăciun, ca urmarea poruncii M. S. Regelui, în forma ei inițială (dela început), nu numai că nu venia în ajutorul debitorilor (datornicilor) agricoli și nu vindeca, nici pe departe răcula datorilor, dar era împovăraătoare și pentru bugetul statului, adică pentru noi — toți cetățenii — cât și pentru datornici.

Dără a fost lupta dusă, zi de zi, de parlamentarii național-tărăniști, — între cari o parte însemnată a avut reprezentantului județului nostru, d-l Dinu Simian — atât în comisuni, cât și în cele două Adunări pentru îmbunătățirea acestei legi.

Guvernul a fost forțat să țină seama de multe din propunerile noastre și legea a fost modificată în favoarea debitorilor agricoli și mai ales în următoarele puncte :

- 1) S'a admis conversiunea de drept pentru debitori agricoli, proprietari până la 10 ha;
- 2) Creanțele acestora se reduc cu 50%;
- 3) Dobânda e de 4%;
- 4) Termenul e obligator pentru creditor și facultativ pentru debitor, adică aceștia se pot libera [pot plăti] oricând și creditorii sunt îndatorați a primi;
- 5) Statul a renunțat la impozitul pe case;
- 6) Debitorii dela 10 ha. în sus intră și ei în conversiune, dacă cer și nu mai sunt lașiși la bunavoia creditorilor [concordat];
- 7) Multe alte îmbunătățiri, cari au schimbat înfățisarea legii.

Beneficiază [profită] de dispozițiile acestei legi :

Toți cetățenii români agricultori proprietari de pământ, ce-și cultivă în dijmă, regie, s'a u tovarășie, pământul. [Art. 1 și 2].

Conversiunea e de două feluri: de drept [art. 3—7] și benevolă [art. 8 și urm].

În conversiunea de drept intră :

- a) Debitorii proprietari până la 10 ha. care au cel puțin 30% din toată averea lor, terenuri agricole și bunuri rurale [la țară];
- b) Dănuții de război, din regiunea frontului, rezistenții noastre [Mărăștii și Mărășești], cu orice întindere;
- c) Cel cu propiații în regiunea muntoasă [600 m. înălțime dela suprafața mării] până la 50 ha;
- d) Moșnenii până la orice întindere.

Debitorii intră în conversiunea de drept, oricât de mari ar fi datorile lor, care se reduc la jumătate; la băncile populare numai cu 25%.

În termen de trei luni dela publicarea legii, adică cel mult până la 20 Iulie a. c., creditorii vor face, la judecătorile unde domiciliază debitorii, declarații de sumele ce au de primit, alăturând și toate actele de care se servesc. [Art. 5].

Judecătorii citează, din oficiu, pe părți, ascultă întâmpinările lor și da o hotărâre, cu drept de apel într-o lună, de la pronunțare, chiar dacă părțile au lipsit.

În conversiunea benevolă pot intra :

- a) Toți proprietarii-agricultori dela 10 ha. în sus.
- b) Cel ce nu au vrut sau n'au putut să intre în conversiunea de drept și întrunesc condițiile legii. [Art. 8].

Pentru aceasta ei trebuie să dovedească că cel puțin 60% din datorile lor au un caracter agricol, adică au fost făcute : fie în vederea dobândirii de pământ, fie pentru construcții agricole etc. Datoriile pentru care s'a ipotecat pământ sunt considerate ca datorii agricole.

În No. viitor vom da explicația conversiunii datorilor cu peste 10 ha. Aceștia trebuie să se adreseze birourilor de avocatură.

C. T

Știri și Fapte

În urma unei chemări telefonice din partea d-lui N. Titulescu, delegația d-lui Ion Mihalache, Președintele interimar al partidului Național-Tărănesc a plecat la Geneva. De aci va pleca la Paris și la Londra.

Faptul a produs o deosebită senzație, întrucât se știe ce importanță au astăzi, influențele internaționale asupra politici din lăuntru.

Pe dealtă parte, d-l Iuliu Maniu, deși retras, veghează ca un vultur din cuiul său dela Bădăcin, asupra desfășurării politice, pentru a interveni la momentul oportun.

Conducătorii part. Liberal încep să vadă în d-l I. G. Duca și ai săi, o barieră de netrecut între partid și putere. Din care cauză au prins să se frământă și avem motive să credem într-o lințezire mai grabnică decât s'ar crede.

Contribuția parlamentarilor Național-Tărăniști la votarea diferitelor legi, sau la împiedicarea altor legi rele, a fost considerabilă. Dacă n'am pomeni decât la legea Conversiunii, legea drumurilor, a monopoliului, etc., și este de ajuns ca să se vadă că deputații noștri și-au făcut pe deplin datoria. Intre dâșii, șeful nostru d-l Dinu Simian, a ținut un mare și important discurs, cu ocazia votării legii de conversiune. D-sa a fost contra ipotecării debitorilor pe 30 ani și a isbutit să se treacă în lege punctul său de vedere relativ la execuțiunile silite asupra celor converșiți, după cum arătam în articolul de fond. Vom publica interesantul discurs al șefului nostru în No. viitor, din care se vede că d-l Dinu Simian își da seama că a rămas singurul reprezentant efectiv al Vălcei și se șbate cât cincl.

Dacă Partidul Liberal începește pe toată țara, fără busolă și fără speranțe, organizația din Vâlcea, a d-lui I. G. Duca, este gata să se prăbușească.

scă, ori cât se mai căsnesc s'o sprijine cel câțiva stâlpi, rămași în picioare, cum sunt D-nii Mitică Simian, în Râmnic, Eugen Băcescu la Horez, Mihalescu la Drăgășan. Copacul liberal se usucă dela rădăcină, ceace nu mai îngăduie speranța unei lăstării.

Săndramaua se clatină și puștii oameni, rămași pe averea lor, se evacuează în grabă. Așa de pildă, aflăm, din isvor sigur, o iminentă și importantă ruptură ce se va produce în sânul organizației liberale din Vâlcea. D-l Avocat Emanoil Georgescu, împreună cu un numeros grup de amici politici vor căuta o nouă orientare, neadmițând șe se înmormânteze prematur. Pe noi, în afară de semificația lui, evenimentul ne bucură. Nu pentru slăbirea adversarilor, ci pentru valori de seamă vor fi redute vieții politice, active și rodice.

Următor programului său de bază și datoriei ce o are față de prieteni, partidul Național-Tărănesc, în toată țara și conducerea org. Vâlcene, în județ, continuă seria intrunirilor pe sectoare. Numărul mare și însuflețirea cu care răspund sătenii la chemare, demonstrează temeinicia și partidului și a programului nostru. S'au ținut intruniri sectoriale, până acum, la : Mateești, Zăreni, Bălcești, Folești, Ștefănești, Crețeni, Pietrari, Orlești, Ocoale-Mari, adunări pline de entuziasm și de încredere. Vor urma : Horezu, la 21 Maiu 1932 (St. Constanțin) 15 Maiu la Grădiște, 22 Maiu la Lădești și Măciuca, 29 Maiu la Făurești.

Peste tot este de remarcat un lucru : absența totală a oricărui semn de viață din partea liberarilor.

Nu numai că au pierdut inițiativa politică, dar și la membrii izolați se observă o complexă desorientare, și chiar deprimare. Unde ești tu Ionel Brătianu să vezi ce a ajuns partidul tău, încăput pe mâna epigonilor ?

Duminică 24 Aprilie a. c., a avut loc în Jibele-Argeș, o mare intrunire publică național-tărănistă, a sectorului Jibele. Datorită activității șefului de sector, d-l Maior Stefanovici, sectorul s'a dovedit, cu această ocaziune a fi una din cele mai puternice organizații de acest fel.

Peste una mie cetățeni au răspuns la convocare. A venit în fruntea unui imponent grup de Călimăneșteni și amicul nostru d-l C. Popescu, Călimănești fost inspector g-ral școlar. Dela Pitești au sosit numeroși frunțași ai org. de Argeș, ca D-ni P. Petrescu, Priboianu, Garofoni, Rătescu, fost primar Pitești, Breaza, fost senator, Simionescu, etc., în cap cu D-l Armand Călinescu, șeful org. de Argeș, fost ministru. Org. de Vâlcea invitată să ia parte, a răspuns pr D-nii : Andrei Livezeanu, R. A. Livezeanu, Tetoianu, Dr. G. Antonescu, Bărbulescu, Sorescu, Al. I. Dem. Coltești, ș. a. în frunte cu d-l Dinu Simian, șeful org. D-l Maior Stepeniucovici a dovedit că a realizat ce-și propusese, ca în sectorul Jibele să nu mai existe decât național-tărăniști.

Și a reușit. Să luăm exemplul.

În ultimul moment aflăm și dăm știri cu toată rezerva că D-l I. Nicolescu senator, simțindu-și situația politică precară, face tatonări... în vederea trecerii D-sale... la Georghiști.

Se aude că vreo doi-trei „băieți“, intenționează să înființeze și în Vâlcea „Garda de Fer“. Sunt neserioși.

Această organizație n'are nici un program în afară de mijloacele ei de propagandă. Tragerea clopotele de la biserică, purtarea unui om ce se prefacă că moare, din sat în sat, împărfirea averilor... altora ș. a. m. d. Dar Vălceii nu sunt Tutoveni ca să se prețeze la astfel de mascarade.

Asta ne mai trebuie ! Am luat locul Turciei și Egiptului de acum 20 an. Bancherii stremi au trimis să ne păzească vecinic, pe D-nii Gh. Sist și R. Auboin.

Toate încasările, plățile și nevoile vor trece numai prin mâna lor. Ca să se asigure plata cuponului datoriei externe. Spre a se menține la Putere D-l Argetoianu convine la orice umilire. Treaba D-sale. Dar țara nu se poate întoarce la vremurile haraciului turcesc și a Beilicului. Țara are bogății, dar n'are bani. Vin țacum „Beșlii“ să ni-l ia și pe cari îi mai avem.

Deputații Național-Tărăniști s'a împotrivi să se voteze noua lege a drumurilor, prin care țărani ar fi fost împuși și la dare și la prestație în natură. Li se părea boierul că prea plătesc puștii țărani. Deasemenea cu legea Alcolului, deoarece Guvernul și Parlamentul „Adunațiilor cu toba“ a favorizat spiritul cu taxe mici, lovind, astfel în fuică de fructe, D-l Senator Al. Seltea, deși ales în numele prunarilor, și-a amintit că a candidat... la Satu-Mare, unde nu sunt pruni și a tăcut. În schimb a intervenit la legea drumurilor fiindcă avea D-sa un drum cu bocloc.

D-l Iosif Andreescu, fost prefect administrativ a fost numit membru de drept al org. Vâlcene. În Comitetul provincial.

Dăm ca sigur că în viitoarea guvernare, D-l Andrei Livezeanu Președintele de onoare al org. Vâlcene, fost deputat și senator, va ocupa demnitatea de secretar general la un important ministru.

Unde sunt aleșii Vălcei de astă-vară D-nii : S. Leca, C. Sturza, Mihalescu și ceilalți ? Am văzut că au votat până și împotriva Conversiunii ! Ce le pasă ? A doua oară nu-mi pot prinde, dacă nu cumva or veni cu altă firmă, ca fații !

Cu toate că afacerile și veniturile de orice fel au scăzut sub jumătate, față de trecut, parlamentul adunaților a lvoțat o lege prin care cele mai multe impozite s'au îndoit și întreit. Dacă treaba asta o puteau face oameni cu mintea întreagă !